

H. J. Bornemisza

UKÁŽKA Z KNIHY

Nemé prežívanie

I. ZVÄZOK

kniha druhá

Večná lož

*Tak veľmi sa staráme o veci, ktoré nie sú dôležité,
a tak málo o tie, na ktorých skutočne záleží.*

ZAEON

S nevôľou som spomínal na Soran a naše rozlúčenie. Netušiac, že čakám len na to, kedy zaspí, civela na papier, kam som jej napísal niektoré z mojich skrýš. To som nevedel, že jej potrvá do noci, kým sa ich naučí naspamäť. Stálo ma všetko sebaovládanie, aby som predstieral spánok a vyhol sa jej roztrpčenému úsmevu a márnym pokusom o dojemnú rozlúčku. Nikdy som tú tortúru lúčenia nemusel podstupovať a tú noc som bol za to naozaj rád. Počkal som, kým zaspala, a opustil stohy slamy a sena, na ktorých sme ležali v humne uprostred zasnežených polí.

Najbližšie týždne svojho života som vyplnil hľadaním čarodejníka menom Rutherford. Nebolo mi po vôli, že jeho ďalší osud sa spájal s krvnou prísahou, ktorú som mal ukrytú pod cípmi tmavého plášťa. Bola to mocná zbraň, z ktorej by sa každý normálny jedinec tešil. Ale ja som dobre vedel, aké je to nemať na výber a žiť v područí cudzích rozhodnutí. Na druhej strane do tejto šlamastiky sa dostal sám, čo z neho robilo väčšieho idiota, než som bol kedy ja.

Hoci som ho v Eclese nenašiel, dozvedel som sa dost' na to, aby som ho nájsť ani nechcel. Všetko, čo mi miestni prezradili – zo zásady, nie nezištne –, by sa dalo zhrnúť do jednej ucelenej predstavy. Povahu čarodejníka zväčša vykreslili rôznymi obmenami vyjadrenia: *chorý zmrd, bodaj by zdochol aj s jeho dlhými prstami napchatými do krku, z ktorého by mu vyteklo všetko víno, za ktoré nezaplátil*. Najistejšie a, žiaľ, aj najdôveryhodnejšie správy o jeho pohybe ponúkali krčmy a hostince. Chodiac od jedného k druhému som sa zanedlho ocitol v malej dedine Bolca, usadený oproti brunátnemu päťdesiatnikovi s pupkom, ktorý mu pretekal cez okraj mastnotou prežraných nohavíc.

„Grrrr,“ odgrgol si, až mu z úst vyleteli sliny, ktoré si otreľ chrbtom mäsitej dlane. Znovu si prerátal mince v ľavej ruke a spokojne sa usmial.

„Poznám ho. Toho chlapíka, čo hľadáš. Vypil tu dva sudy vína a tri rozbil naliaty ako starý cap. Chumaj sprostý! A potom sa vyparil.“ Naklonil sa bližšie ku mne a šeptom dodal: „Ozaj sa vyparil, hoc mi to nikto neverí. Ale ja som toho večera nevydrúľal viac ako štyri džbánky piva.“ S vážnou tvárou sa oprel o stenu a pozeral na mňa, čakajúc, že mu dám za pravdu.

„Jeho dlh som ti splatil, tak hovor, čo vieš.“

„Pravda, pravda.“ Spokojne sa potľapkal po kabáte, kam si ukryl mince. „Prišiel na začiatku zimy. Na deň osláv mlčania mŕtvych. Všimol som si ho tuná už po tretí rok. Dožral sa, obgrcal chodníky, ošťal chalupy a svoju púť zakončil pri starom hrobe, čo je pod gaštanom. Počul som báchorky, že je tam pochovaná akási striga, ktorú chodí oplakávať, a on že je tiež

strigôň.“ Odpil si poriadny dúšok mútneho piva a pozrel na mňa. Bolo mu jasné, že takýmto rozprávkam neverím a dal sa do vysvetľovania.

„Nuž ale tak to chodí na takýchto lazoch. Ľudia si všeličo vymyslia, aby sa po večeroch zabavili. Moja stará mať, nech je jej zem ľahká, bola vedma. O všetkom vedela a o žiadnom strigôňovi neprevrela ani slovka. Vraj je tam pochované krásne dievča, čo zomrelo na mor junákovi v náručí. A každý, kto trpí nešťastnou láskou, chodí sa na ten hrob vyplakávať.“ Znovu na mňa pozrel, netušiac, že táto báhorka je ešte väčšia hlúposť než tá prvá.

„No ale ja neverím ani tomu! Nemyslite si, že som dajaký idiot! Nepadol som na hlavu ani ma krava do nej nekopla ako poniektorých v dedine. Nie. Bol to len ožran, čo tadiaľto prešiel, tak ako aj po minulé roky. Lebo každý z nás má svoju púť. Robiť musí, aby mal čo žrať a za čo žiť. Bude to dajaký obchodník, čo sa mu nedarí. Lebo handry mal honosné, ale ošumelé, nezaopatrené ženskou rukou.“

„A ďalej? Vrav, čo vieš, lebo nič z toho nestálo za desať tribaských puncí,“ veľavravne som si odhrnul plášť a ruku položil na hlavicu meča.

„Nie, nie, pane,“ dvíhol ruky vedľa hlavy, akoby sa na bojisku vzdával nepriateľovi, „ja nie som žiadny oplan, zlodej ani chvastúň. Ozaj viem, kde je. Vo väznici. Tuto neďaleko v Užbarci. Ožratý natiahol tamojšiemu správcovi, ale až potom, ako ho obral v kartách a vyvápľal v sene jeho ženu. Viete, ako to myslím, rozťahal jej nohy a ona vraj radostne kvičala na celé mesto, že jej chlap to tak dobre nevie!“ Rehtal sa z celého hrdla a z úst plných skazených zubov do všetkých strán lietali sliny. „Všetci o tom hovoria! Takú hanbu mu veru ešte nikdá nikdo neporobil. A to jeho ženu vyvápľal v sene už kde kto. Nepotrva dlho a odvisne alebo ho napichnú na kôl. Alebo mu odrežú vajcia aj s vtákom. Celá dedina sa chystá pozrieť na to divadlo. Už sa handrkujú, kto zostane doma, nešťastník, statky zaopatriť.“

„Kedy bude poprava?“

„O dva dni. Tak vraveli páni strážci z väznice. Dobre to viem, lebo jeden z nich si zobral za ženu moju sestru a on by ma neokabátil. Na môj dušu, takúto zábavu sme tu už dlho nemali.“

Užbarec bolo malé mesto vzdialené sotva deň cesty od Bolce. Pre ľudí. Pre mňa to znamenalo, že ak vyrazím po zotmení, budem tam prv, než stráže zaľahnú. Ťažko mi bolo súdiť, kto v tej väznici vlastne hnije. Čarodejník by sa odtiaľ poľahky dostal, ale hlavne by sa nikdy nenechal zatvoriť. *Hoci...* Pri Rutherfordovi bolo tých „hoci“ na môj vkus akosi priveľa. A tak som, skôr než na zvonici v Užbarci odbila polnoc, stál po členky v blate plnom výkalov, ktoré tam z drevených vedier vylieval ožratý dozorca. Očividne dnes prehral v stávke s ostatnými,

lebo kým s nakrčeným nosom vylieval honosný obsah, ďalší dvaja stáli opretí o vráta a hlasno ho povzbudzovali.

„Tak čo, Joštín? Dobre je? Pozdáva sa ti tvoja robota? Teraz si mocný chlapisko. Taký, čo strach vzbudzuje! Ej, o tomto sa budú šíriť chýry až do Lotrenu, že Joštín Mocný dva kýble sračiek naraz vynesie!“ Otočili sa na päte a zaliezli naspäť do vyhriatej drevenice.

„Anciáša vášho! Šak dočkajte! Príde aj na vás rad a potom sa budem smiať ja,“ zakričal za nimi Joštín, šmýkajúc sa doťapkal k domcu a tresol za sebou dvermi.

Vyzbrojení boli chatrne. Nemali prilbice ani krúžkovú košeľu. Ak aj nejakú vlastnili, zostala uložená kdesi v truhlici, aby ich neťažila. Honosne však nosili mestský erb, dve prepelice v lete, zobrazený na štítoch, ktoré pokojne odpočívali na zemi pri dverách. Toľko k ostrahe. Na druhej strane Užbarec mal sotva tristo obyvateľov. Všetci sa poznali a navzájom si boli rodina, čo sa začalo prejavovať na pokrivených sánkach a očiach, ktoré sa nepozerali tým istým smerom.

Cez špinavé okienko som nazrel do malej miestnosti, kde v ohnisku horelo pár brvien. Joštín, vysoký mladík so širokými ramenami a tupým pohľadom, sedel za stolom a pozorne si prezeral karty v ruke. Naproti nemu sa krčil starší dozorca s výrazom chamtivca a vedľa neho sedel muž v strednom veku, ktorého vlasy farbou pripomínali ošťaťú slamu. Za chrbtami im civel tmavý priechod do ďalšej miestnosti. K tej s väzňami – aspoň tak som sa domnieval. A domnienky to boli chatrné. Nuž ale nebolo prečo otáľať, a tak som slušne zaklopal.

„Šľak aby ťa trafil, kto otravuje?“ odsunul sa od stola Joštín. Uistil som sa, že ma nemôžu vidieť a počkal na okraji dverí. Joštín vyšiel von a zmätene sa rozhliadal okolo seba, zatiaľ čo ja som sa prešmykol do smradu väznice.

„Há? Tak srandu si budú robiť! Šak dočkajte aj s vašimi materami! Svine malé zasraté,“ zanadával Joštín a znovu tresol dverami, ktorým hrozil rýchly skon.

Viac som si strážcov nevšímal a vybral sa do útrov drevenice, ktorá mala najlepšie dni už za sebou. Vošiel som do tmavého priechodu, za ktorým ma nečakalo nič než pár polien mokrého dreva a sklápacie dvere na zemi. *Takže v podzemí*, pomyslel som si. *Majú tých väzňov uskladnených ako zemiaky v pivnici*. Opatrne som nadvihol drevený poklop, napriek tomu zhrdzavené pánty slabo zaškripali.

„Chlapi, nezdalo sa vám čosi?“ začul som Joštínov hlas z vedľajšej miestnosti.

„Ba! Zdá sa mi, že smrdíš viac než inokedy. Hraj,“ odvrkol Majster šťanka a tresol čímsi po stole.

Mohol som ich poľahky umlčať. Zlomiť im väzy. Odseknúť im hlavy, podrezať ich ako jahňatá. Nemali by šancu, ani hláska by nestihli vydať. Ale život ma naučil, že je lepšie na seba neupozorňovať. A tri mŕtvolky neboli až také nenápadné, ako by sa na prvý pohľad mohlo zdať.

Do podzemia viedli zhnité schody potiahnuté vlhkým slizom a plesňou. Ako prvý ma ovanul smrad zatuchliny, cez ktorý sa mi k očiam predieralo mihotavé svetlo z dvoch takmer vyhorených sviec. Rýchlo som zoskočil do podzemia a rozhladol sa vôkol seba. Žiadne ďalšie stráže, len dve cely natlačené na ľavú stranu a mreže prežraté hrdzou. Zatiaľ čo v prvej bolo ticho, z druhej ku mne doliehal tichý nárek.

„Nebudem ti to viac opakovať, ty chumaj. Trp potichu, nie som povinný počúvať tvoje stonanie. Onedlho idem na popravu, musím sa na to vyspať,“ zavrčal hlas z prvej cely a vzápätí nastalo až zázračné ticho. Väzeň v prvej cele ležal natiahnutý na chrbte, ruky pod hlavou, nohy prekrížené, akoby sa vyvaľoval na lúke plnej kvetov v najkrajší letný deň. Oči mal zatvorené a spokojne sa usmieval. Trvalo mu tri nádychy a výdychy, kým sa mi prihovril.

„Tak ťa teda poslali. Čakal som, kedy sa niekto z vás ukáže.“

Pozeral som na telo päťdesiatnika v dobrej kondícii, odeté do modrého hodvábu pokrytého fľakmi starých zvratkov a špiny, ktorej pôvod som nechcel ani hádať. Hoci som sa obával odpovede, predsa som sa opýtal.

„Rutherford?“ Čarodejník sa razom ocitol pri mrežiach, spoza ktorých na mňa pozerali jeho sivé oči so zlatým okrajom. Vlasy aj strnisko mu pretkali pavučiny veku.

„Vo svojej plnej kráse.“ Vyceril na mňa až neprirodzene žiarivý úsmev, v ktorom sa blyšťali zlaté očné zuby.

„Prečo si tu zostal?“ To bola jediná rozumná otázka, ktorá mi v tej chvíli napadla.

„Prečo, prečo? To je otázka, vážení,“ rozpriahol ruky do strán, akoby vystupoval pred obecnstvom. „Čakal som na vás. Vedel som, že si po mňa prídete.“

„My?“ Pozorujúc čarodejníka pred sebou som dospel k poznaniu, ktoré by som si predtým nikdy nepripustil. Vyzeralo to totiž tak, že Soran bola tou rozumnejšou predstaviteľkou čarodejníckeho druhu.

„Zväzok! Nerob zo seba hlupáka. Dobre viem, kto ťa poslal. Neotáľajme predstieranou nevedomosťou a vydajme sa na cestu. Som pripravený.“ Oprášil si zatuchnuté oblečenie a narovnal hlavu ako kráľ odetý v zlatom rúchu. Nezostávalo mi iné, než mu ozrejmiť situáciu, v ktorej sa ocitol. Zložil som si kapucňu, ktorá sčasti ukrývala moju tvár, ale predovšetkým moje uši.

„Ťažko by som tu zastupoval Zväzok, čarodejník. A môžem ťa uistiť, že nikto z nich sa tu v okolí neobšmieta, inak by som sa tu neukázal ja.“

Jeho žiarivý úsmev zhasol ako jedna zo sviec. O krok cúvol a v tvári sa mu striedal zmätok a hnev. Chvíľu sme sa vzájomne premeriavali. Čarodejník prehovoril ako prvý, no v jeho hlase nezostalo ani stopy po teatrálnosti a pobavení. Práve naopak, naplnili ho zlosť a opovrhnutie.

„Čo tu chceš, bastard? Radil by som ti odísť, každú chvíľu sa tu môže niekto z nich ukázať. Každú chvíľu sa môžem rozhodnúť, že ťa zabijem.“

„Mnohí to skúšali a mnohí ešte skúsia, ale ty to nebudeš. Aspoň nie tak skoro.“ Vytiahol som spod plášt'a zhnedený zvitok. Čarodejník zaostriľ zrak, oči sa mu zúžili a neopúšť'ali papier v mojich rukách. Rýchlo som ho rozvíjal a súčasne prehovoril, ako ma to učila Soran, prv než by mohol čarodejník zaútočiť.

„Doro nah ra ydav to afa.“ *Naplň svoj sľub, inak tvoja krv zahorí.* Hnedastá krv na starom zvitku sa znovu začervenala, akoby prísaha nebola spísaná pred rokmi, ale len pred krátkym okamihom. Komu česť, tomu česť, čarodejník ani nehol brvou, len tupo cível na krvnú prísahu v mojich rukách. A cível na ňu skutočne dlho.

„Naučíš ma všetko, čo vieš, alebo čo budem schopný sa naučiť. Potom bude tvoja prísaha splnená,“ prerušil som ticho tentoraz ja. Rutherford neodtrhľal zrak od zvitku v mojich rukách, až kým som ho znovu neukryl pod záhybmi plášt'a.

„Odkiaľ to máš?“ skôr zavrčal, než sa opýtal.

„Dala mi ju,“ odpovedal som, ľahostajne sa chrptom opierajúc o chladnú stenu.

„Prečo? Prečo tebe?“

„Prečo nie? Mňa by zaujímalo, prečo si ju uzatvoril? Prisahal si, netušiac na čo. To je hlúpy sľub.“

„Nemal som na výber.“

„Vždy je na výber.“

„Možno. A možno toto bola tá lepšia z možností, ktoré som vtedy mal.“ Cúvol dva kroky dozadu a s ťažkým povzdychom si sadol na drevenú pričňu. „Vyzerá to tak, že chybám minulosti nikdy neutečiem. Vždy ma dobehnú a podrazia mi nohy.“ Chvíľu pozeral na vlastné dlane, potom zdvihol tvár a zahľadel sa na mňa.

„Môžeš ma rovno zabiť, bastard, ale nepôjdem s tebou. Na niekoho tu čakám a čakám už roky. Teraz nemôžem odísť. Vybral si si zlý čas. Som zaneprázdnený.“

„Čakaním na koho? Zväzok? Ako dlho tu už hniješ? Päť dní, ak mám dobré informácie. Keby ťa chceli nájsť, už sú dávno tu. O tom viem svoje. Prenasledujú ma celý život a päťdňový náskok mi nikdy nedarovali.“

„Ak mi chceš niečo povedať, hovor na rovinu. Nemám času nazvyš.“ Spokojne sa oprel o stenu, akoby bol panovník, ktorý s pobavením počúva sťažnosti sluhu.

„Žiadny Zväzok nepríde. A vieš to rovnako dobre ako ja. Nezaujímaš ich. Prečo by si aj mal?“

„Pretože musím!“ Vyskočil z prične na rovné nohy a vzápätí sa premiestnil priamo pred mňa. Nosom sa takmer dotýkal toho môjho a ja som mal sto chutí vraziť mu do neho čelom.

„Porušil som mnoho ich pravidiel! Musia po mňa prísť, aby som sa im pozrel do očí a napľul im do tých ich nadutých ksichtov, keď budem umierať! Chcem, aby si po mňa prišli.“

„Takže tu čakáš na smrť?“ Zasmial som sa pobavene. „Ty nechceš umrieť. Keby áno, nájdeš rýchlejší a ľahší spôsob. A Zväzok? Aj k tomu vedú jednoduchšie cesty. Ty sa len bezvýznamne meceš na brehu, lapáš po ich pozornosti ako ryba po vode, ale odmietaš zomrieť. Na smrť zatiaľ nemáš odvalu.“

V očiach sa mu nebezpečne zablýskalo a ja som sa pripravoval na jeho útok. Ten však neprišiel. Namiesto toho odo mňa odstúpil a chrbtom sa oprel o mreže, ktoré mu mali brániť v úteku.

„Čo vlastne chceš, bastard? Nevieš, čo ti Soran prisľúbila, ale ničomu z toho by som na tvojom mieste neveril. Každá dohoda s ňou je výhodná len pre ňu. Za jej služby sa platí privysoká cena, ale na to si už zrejme prišiel sám.“

Nemal som tušenia, o akých službách to hovorí, a hoci ma to zaujímalo, nechystal som sa mu odhaliť svoju nevedomosť.

„Máš len dve možnosti, Rutherford. Ísť so mnou, splniť svoj sľub a prežiť. Nehovoriac o tom, že tým si pozornosť Zväzku určite vyslúžiš. Alebo tu zostaneš a zabije ťa tvoja vlastná prísaha. To už sa nikomu zo Zväzku do tváre nepozrieš. Takže?“

„Ako vidím, spôsob, akým si získal moju prísahu, mi neprezradíš.“ Tleskol rukami a v tom momente sa z jeho tváre vytratil všetok hnev aj nenávisť a znovu sa na nej usídlil veselý úsmev opitého idiota. Divadlo. Celé to bolo divadlo. No nevylučoval som ani možnosť, že čarodejník pred mňa bol blázon.

„Nuž dobre, chlapče, prečo nie? Nie si hlupák, ako vidím, tak teda pôjdem s tebou. Tak som sa rozhodol. Niežeby som mal naozaj na výber.“ Veselo sa vyškieral, zatiaľ čo si spoza opaska vyťahoval čutoru.

„Tak načo to divadlo?“

„Chcel som vedieť, ako ma budeš presviedčať.“ S hlasným lupnutím vytiahol zátku a odpil si poriadny dúšok. Ostrá vôňa nápoja prerazila aj smrad väznice.

„Tak čo chceš robiť teraz? Kamže sa to pôjdeme ukryť pred celým svetom?“

„V prvom rade odídeme z tejto väznice. Spolu. Žiadne premiestňovanie.“

„Ako povieš, ako povieš.“ Znovu si poriadne odpil a oči sa mu šťastne zaligotali.

Potichu sme vošli naspäť do drevenice, a hoci sme mohli bez väčšieho rozruchu odísť, čarodejník sa rozhodol pre omnoho teatrálnejší odchod. Namiesto toho, aby zostal skrytý pred zrakmi strážcov a využil tak ich clonu, objavil sa rovno pred nimi. Znenazdajky ako zjavenie. Rozpažil ruky a s vážnosťou chrámového hodnostára predniesol: „I varoval ich mocný duch. Nenoste mi to žrádlo pre psy, pohostite ma ako vlastnú rodinu. Ale oni neposlúchli a do konca života im každá strava, čo dali do úst, chutila ako sračky, ktoré vynášali z väznice.“ Znovu tleskol a zmizol. Onedlho sa jeho tvár objavila za okienkom drevenice, odkiaľ s pobavením pozoroval zmätených strážcov, ktorí začali vyplúvať chlieb a škvarky, čo do seba predtým pchali s takou vervou. Prešiel som okolo nich, otvoril dvere a vyšiel von. Ani jeden z nich si to nevšimol, boli príliš zamestnaní vlastným dávením.

„Bolo to nevyhnutné?“ spýtal som sa Rutherforda, ktorý čakal vonku a prstom sa špáral medzi zlatými zubami.

„Nie. Ale bolo to zábavné a pre nich aj poučné.“ Odpľul si na zem a zaujato si na nechtoch prezeral vyšpáraný obsah. Potom si znovu odpil z čutory.

„Ak ťa mám naučiť čarovať, budeme potrebovať dobrý úkryt, bastard. Taký, ktorý nám poskytne dostatok času. Dúfam, že to máš premyslené lepšie, ako získanie si mojej priazne.“

„Nesnažil som sa získať tvoju priazeň, čarodejník.“

„Iste, iste. Neboj, na to ešte budeš mať dostatok času. Takže? Kam máme namierené?“

„Tam, odkiaľ siahajú moje korene. Zobrať si to, čo mi patrí. Idem domov.“

„Takže sa vydávaš do náruče smrti,“ povedal s neskrývaným pobavením. „Daj mi vedieť, ako to dopadlo. Ak prežiješ, rád prídem za tebou.“

„To nebude treba. Ty tam ideš so mnou.“

„Kurva,“ vzdychol a znovu si odpil poriadny dúšok.

„Čo to je?“ pozeral som na kožený vak, z ktorého sa šírila ostrá, jemne ovocná vôňa.

„Najlepšia vec, ktorá sa ľuďom podarila. Volá sa to pálenka,“ logol si, „a budeme jej potrebovať viac. Omnoho viac.“

SORAN

Chytená v zlom sne uprostred sivej ničoty som sa vynárala na povrch budúcnosti, ktorá bola zničená a mŕtva. Skaza nášho sveta začala omnoho skôr, než boli viditeľné prvé príznaky. Ako nákazlivá choroba, ktorá sa objavila v jednom z ľudí. Prešla na ďalšieho človeka a potom znovu, šírila sa spoločnosťou ako jed. Hlučne a napriek tomu nepočutá. Všetkým na očiach, ale nevidená. Zabila desiatky, stovky, tisíce a nikto si ju nevšimol. Až keď zabila milióny, upozornila na svoju prítomnosť. Za ten čas sa však stala dôvernou priateľkou ľudí, závojom ich svedomia, ich súčasťou. Mala mnoho tvárí. Ničila všetko, čo jej prišlo do cesty, nehľadiac na následky. Arogancia. Ignorancia. Lenivosť. Sebecko. Pokrytectvo. Všetky jej podoby urobili život jednoduchším, urobili ho bohatším. No len do času, kým ho nezničili tak, aby už nikdy nepovstal z odpadu, čo po sebe zanechali.

Čo som videla vo svojich snoch? Usmiatech ľudí, ktorí svoje šťastie len predstierali. Žili vymyslený život pred zrakmi ostatných a zabudli na ten skutočný, keď sa nikto nepozeral. Videla som dobu, v ktorej neexistovalo nič pravé. Slzy aj smiech, šťastie aj smútok boli len súčasťou divadla. Túžbou vyniknúť sa všetci stali rovnakými a nezaujímavými. Akoby stratili svoju identitu, svoj vlastný názor a zvolili si život, ktorý sa očakával, namiesto toho, ktorý chceli. Bola to doba stratencov ženúcich sa za falošným ideálom dokonalosti, ktorý z nich robil bábky.

S potom na čele a slamou vo vlasoch som sa prebudila v humne uprostred zasnežených plání. Sama. Teda ak som ako spoločnosť nerátala strakatú kravu, čo neďaleko prežúvala seno.

„Čo tak civíš, ty nádhera!“ zvriskla som po nej, keď na mňa príliš okato čumela. Pľasla sa chvostom po ľavom stehne a spokojne prežúvala ďalej.

Došľaka. Postavila som sa zo svojej vyhriatej kopy a oprášila si sukňu. Po Zaeonovi nebolo ani stopy. Miesto vedľa mňa bolo prázdne a studené. Muselo to byť dávno, čo odišiel. A vykašľal sa na mňa. *Presne ako som chcela, iste,* pomyslela som si. Pretrela som si zlepené oči a dýchla si do dlane. Nebola to vábivá vôňa. Najlepší čas vypratať sa z tej kutice a obriaďiť sa, ako hovorievali ľudia. So zaškrípaním som rozrazila drevené vráta na zhrdzavených pántoch. Vykročila som von a šliapla rovno do kravského lajna. Tak sa začala moja dobrodružná cesta za objavením vlastnej sily.

Kam len ísť? Ktorým smerom sa vydať? Čím viac možností som mala, tým menej som si vedela vybrať. Isté bolo len jedno, čím ďalej od Dranokijjana, tým lepšie. V hlave som si neustále opakovala zoznam Zaeonových skrýš. Vylúčila som tie, ktoré sa nachádzali na severe, zimy som mala akurát tak dosť. Zostávalo ich sedem. Tretia na zozname sa dokonca nachádzala

na jednom z Divokých ostrovov. Tam sa predsa kedysi ukrývala aj Haula. *Možno je to znamenie. Alebo aj nie.*

Pomoc nájdeš v piesku, tak to stálo v zápisníku. Na Divokých ostrovoch piesok bol, no pás po okraji džungle, ktorý obmývalo more, mi ako úkryt nepripadal. A Zaeonova skrýša sa nachádzala v jaskyniach niekde uprostred pralesa. *Zasratý piesok. Tak teda Prašné duny alebo Mŕtve údolia.* Bola som na severozápade Nibtaku. Prašné duny sa rozprestierali na juhovýchode, ukryté medzi vysokými štítmí pohorí Pakrat a Lamay. Nekonečné, pieskom zaviate pláne, ktorými viedli pašerácke chodníčky posiate mŕtvolami nešťastníkov. Ktovie, prečo ma to tam nijako neľahalo. Mŕtve údolia, tie boli ďaleko na západe. Za morom, v krajine zvanej Eikram. Ďaleko od Azaloru. Ďaleko od Dranokijjana. Nezostávalo mi iné, než dúfať, že tá vzdialenosť bude dosť veľká aj pre Zväzok a ich pátračov.

Do prístavu Okerg na východ od Prašných dún som sa dostala po mesiaci neustáleho premiestňovania sa a neskôr zbesilej jazdy na koni, pri ktorej som si uvedomila, že v sebe nemám ani kus dobrodruha. Vôbec som nerozumela, čo koho vedie k tomu, aby sa celý život ponevieraľ z miesta na miesto. Áno, videla som široké pláne obkolesené horami a skalnými štítmí, na ktorých sa sneh nikdy nerozpúšťal. A, áno, híkala som nad ich krásou ako osol, ktorý utiekol svojim pánom a prvýkrát pocítil kus slobody. No na piaty deň po pocite slobody nezostalo ani chýru, ani slychu. Zostala len osamelosť.

Držala som sa koryta rieky Nismin a ostražito pozorovala Veterné pláne na severe. O kočovných kmeňoch, ktoré ich obývajú, som počula dosť na to, aby som nemala záujem o osobné stretnutie. Horské bystriny vystriedali skalisté tiesňavy, na konci ktorých čakali olivové háje. Zabudnuté končiny, stále rovnako divoké ako pred tisíckami rokov. Nádhera. Ale bohato by mi stačilo, keby mi o nich niekto porozprával. Neustále trmácanie sa sem a tam s boľavým zadkom, v prachu, bez možnosti poriadneho kúpeľa, to nebolo nič pre mňa. Ani spánok pod hviezdnu oblohou nebol taký romantický, ako by sa zdalo. Vo vlasoch sa mi uhniesdil hmyz, pod chrbtom ma tlačili kamene a chladný vietor mi vháňal slzy do očí. Ráno som vstala opuchnutá ako ropucha, s páchnucim dychom a jediné, čo ma čakalo, bola ďalšia cesta. Nie. Toto objavovanie zabudnutých častí sveta mi ani zďaleka neposkytovalo také zadosťučinenie, aké som si predstavovala. Radšej by som zotrvala na jednom mieste v rozmanitej spoločnosti čarodejníkov či trpaslíkov. Dokonca aj ľudí. A možno aj elfov. V mestách hmýriacich sa životom, ktoré mi poskytovali omnoho viac radosti. Toto osamelé putovanie nebolo pre čarodejnicky druh vôbec prirodzené. Odrazu som si spomenula na Haulu, ukrytú v chatrči uprostred pralesov. *Bola to cena za náš dar? Osamelý život v ústraní? Budem ju musieť nakoniec zaplatiť aj ja?*

Po výdatnom kúpeli som sa vybrala do prístavu, odetá v nových šatách. Boli skromné a nevýrazné, jednoducho povedané odporné. Také, za ktoré by ma Zaeon určite pochválil. *Nebud' veľmi nápadná ani nenápadná, splyň s ostatnými*, tak mi to hovoril. A tak som ho poslúchla. Postaršiemu predajcovi plátňa som zaplatila, aby sa v prístave vydával za môjho otca. Kúpil mi miesto na lodi, zaplatil kajutu a kapitána lode niekoľkokrát varoval, že jeho dcéru v Eikrame očakáva zámožná rodina, pre ktorú bude pracovať. A táto rodina by nebola potešená, ak by jeho dcéra vystúpila z lode s akoukoľvek úhonou. Mohli by z toho vyvodit' vážne dôsledky. Tým mi zabezpečil kapitánovu ochranu, ktorú som síce vôbec nepotrebovala, ale ľudská žena by sa bez nej v spoločnosti plnej námorníkov určite nezaobišla. Za svoj herecký výkon aj stratu pamäte dostal dobre zaplatené a s dojemným úsmevom mi mával na rozlúčku, ako sa na starostlivého otca patrilo.

Loď nebola príliš veľká ani malá a slúžila najmä na prepravu tovaru. Čo bolo mojím zámerom, pretože sme museli preplávať Morom strokotancov, ako ho ľudia nazývali. Tentokrát som im musela dať za pravdu, bol to výstižný názov. Medzi pevninou kontinentu a Divokým ostrovmi na juhu sa ponevieralo priveľa mermár. A tie, ako každý živý tvor, potrebovali loviť. Nerada by som skončila ako ich úlovok. Mermáry neboli hlúpe či pochabé stvorenia, preto si vyberali lode s väčším počtom námorníkov a cestujúcich, teda s väčším množstvom potravy. Napriek tomu som sa prvé dni zdržiavala na palube, pozorne sledovala spenené vlny narážajúce do dreveného boku lode a skúmala tmavú vodu, ktorá tancovala okolo nás.

Vždy som si plavbu loďou do neznámych končín predstavovala ako to najväčšie dobrodružstvo. Odvážne a slobodné putovanie za niečím nepoznaným. Nanešťastie táto moja predstava bola opäť na míle vzdialená skutočnosti. Celé dobrodružstvo sa totiž obmedzilo na veľkosť paluby. Ak som sa chcela zbaviť nanajvýš obohacujúcej spoločnosti námorníkov, jedinou možnosťou zostala miniatúrna kajuta, v ktorej som sa cítila v ešte väčšom zajatí. Možnosť pohybu bola teda rovnako obmedzená ako intelekt námorníkov. Kapitán mi však rýchlo vysvetlil, čo sú vlastne zač.

„Viete, slečna, polovica z nich ani nevie napísať svoje meno. A tá druhá nemala rodičov, ktorí by im nejaké vôbec dali. Ale na mori sa ani jeden z nich nestratí. Vy ste vzdelaná mladá dáma, bude lepšie, keď sa od mojich chlapov budete držať bokom.“

Väčšinu času som sa, pre pokoj kapitánovej duše, zdržiavala v podpalubí. V skromnej kabíne, kde mi trikrát za deň nosili jedlo bez chuti a trochu kyslastého vína. Len za skorého rána som sa prechádzala po palube a pozorovala východy slnka nad nekonečnou vodnou

hladinou. Neprešli ani dva týždne a všetky výhľady sa stali rovnakými. Obloha. A voda. Všade len voda. Niekedy na ňu dopadali lúče slnka a osviežili tanec vln vókol mňa. Ale to bolo všetko. Nebolo kam utiecť, nebolo kde sa skryť. Neobávala som sa búrok ani rozbesnených vln. S tými by som si dokázala poradiť. Boli to mrštné telá s bielym rybím chvostom, pre ktoré som so strachom pozorovala hladinu. Pochybovala som, že mám dostatok sily, aby som sa dokázala na takú vzdialenosť premiestniť na akékoľvek miesto, ktoré som poznala. Nie. Bola som príliš vzdialená od toho, čo mi bolo známe. Od toho, čo bolo bezpečné. Stále viac a viac ma prepadávali obavy z budúcnosti. Nielen z tej, ktorú som videla vo svojich vidinách, ale najmä z tej, ktorú som nevidela. Mojej budúcnosti. Nepochybovala som o tom, že Zväzok ma už hľadá. *Ako dlho potrvá, kým ma nájdú? Ako dlho im dokážem úspešne unikať? Vedia, ktorým smerom som sa vydala? Možno nie. Ale čo ak áno? Budú ma ich pátrači čakať v Eikrame? Je bezpečné tam vystúpiť? Zvolila som dobrú kamufláž alebo som niečo podcenila?* Otázok bolo nekončené množstvo. V hlave som si neustále prehrávala posledné týždne a každý svoj krok, hľadajúc, kde som mohla spraviť chybu.

Ak som sa práve nemučila pochybnosťami, snažila som sa sústrediť na ovládanie svojho daru. *Čím skôr sa mi ho podarí skrotiť, tým lepšie*, navrávala som si. No ani moje vidiny mi na pokoji a istote nepridávali. Po mesiaci na lodi zo mňa nezostalo viac než kľbko nervov spletené zo strachu a paranoje. Bolo len otázkou času, kedy sa niečo stane. A potom to prišlo. To neskoré popoludnie, keď som opäť sedela na drevenej podlahe a vykročila z kruhu času.

Skôr než som čokoľvek uvidela, ucítila som vo vlasoch vietor. Nahnal mi ich do tváre spolu so štipľavým dymovým zápachom. Rozlepila som oči a uvidela samú černotu. Rozhliadala som sa vókol seba, točila sa v kruhu a nemohla uveriť. Nie. Nie. Nie, nie, nie. Dranokijana. Môj domov. Vypálený do tla. Po vlniacich sa lúkach nezostalo ani stopy. Zo zoškvarenej zeme stúpali kúdoly dymu. Nezachovalo sa vôbec nič, ani len jeden dom či jeho zvyšky. Všetko bolo zničené, akoby to nikdy neexistovalo. Čo sa to stalo? Kde všetci boli? Kam sa podeli? Cítila som škriabanie vo vyschnutom hrdle aj pálenie v očiach, z ktorých mi neustále vytekali slzy.

„Prečo si to urobila, Soran?“ pošeptal mi do ucha mužský hlas. Jeho hlas. „Hovoril som ti, aby si prestala. Ale ty si si nemohla pomôcť. Dobre sa pozri, čo si spôsobil. Je to tvoja vina. Je to tvoja vina.“

„Nieee!“ zobudila som sa s výkrikom, ktorý som nedokázala umlčať. Vyskočila som na rovné nohy a opustila prívetivé šero svojej kajuty. Na palubu som sa vyrútila ako zmyslov zbavená, vrhla sa k zábradliu a začala dávať.

„Tak vidíš, ako to je, keď ženská chlasce,“ povedal jeden námorník druhému, zatiaľ čo v rukách zmotával lano. Pozrela som naňho len úkosom a znovu začala vracat', plná zúfalstva a zlosti.

„Veru, pitie nie je pre ženy. Ani len to nevedia poriadne,“ odpovedal mu druhý a podišiel ku mne s arogantným výrazom a pocitom nadradenosti.

„Sama si za to môžeš, ženská,“ prihovoril sa mi a spolu s ním aj spomienka z môjho sna. *Je to tvoja vina. Je to tvoja vina.* Pred očami som nevidela vodnú hladinu, ale vypálený domov. „Je to len tvoja vina. Také ako ty...“ Nenechala som ho dohovoriť. Viac som nedokázala počúvať ten vyčítavý hlas. Nebola to moja vina! Nemohla byť!

„Nemôžem za to, bastard!“ Schytila som námorníka pod krkom a jedným šmahom ho sotila cez palubu rovno do rozbúrených morských vln. Nestihol ani vykriknúť a jeho telo sa stratilo v dravých prúdoch, ktoré ho stiahli pod loď. Pozerala som do spenenej vody, aj naďalej sa krútila vo vášnivom tanci. Nijako sa nezmenila. Nebolo na nej badať jedinej stopy po mojom čine. To bolo prvýkrát, čo som niekoho zabila. Od toho dňa som viac na palubu nevyšla, až kým sme nedorazili do prístavu Saxg na západnom pobreží Eikramu. Rýchlo som opustila loď aj jej námorníkov, ktorí si nedokázali spomenúť, čo presne sa stalo s jedným z nich.

Slnko páliło, akoby nás chcelo upiecť zaživa. Každý hľadal kúsok úľavy v tieni krčiem a stánkov rozostavaných na prepchatých uliciach. Domáce obyvateľstvo tvorili vysmiati ľudkovia, ktorým z opálených tvárí svietili konské zuby. Tých však bolo v Saxge len zopár. Mesto sa s prístavom rozrastalo a usídl'ovalo sa v ňom čoraz viac cudzincov. Tí z Azaloru sa dali ľahko rozpoznať, nielen podľa arogantného vystupovania, ale aj neustáleho závistlivého zazerania po ostatných. Pôvodní obyvatelia Liastrey vynikali tmavou pleťou a veľkými očami, v ktorých sa im zrkadlila nádej v lepšie zajtrajšky. Niet sa čo čudovať, že ušli z vlastného domova, kam sa nahrnulo toľko dobrodincov z iných krajín, až sa z domáceho obyvateľstva stali cudzinci. A potom tu bolo zopár statných chlapov zo severu Nibtaku, ktorí si razili cestu davom ako baranidlo vrátami. Neboli to však len ľudia, koho som zahliadla. Mestom sa potulovali čarodejníci aj trpaslíci, piadimužníci, čo sa neustále plietli pod nohy, a dokonca aj zopár elfov z východu. O prítomnosti mermár som ani nezapochoybovala. Ich biele chvosty som si všimla ešte na lodi, sotva desať míľ od pobrežia.

Prepletala som sa jednou uličkou za druhou v snahe nevzbudiť priveľkú pozornosť. *Stačí zapadnúť medzi ostatných. Ale darí sa mi to?* Pozorne som sledovala tváre okolo seba, netušiac, ktorá z nich ma pozoruje. Nerozumela som, ako mohol Zaeon takto žiť. V neustálom strachu z odhalenia. Neveriac nikomu a ničomu. Kto bol len náhodný pocestný a kto zradca? Mohol to byť ktokoľvek. Mohlo ich byť viac. *Pozerajú sa na mňa práve teraz? Plánujú, ako*

ma dolapia? Odvedú naspäť? Alebo ma rovno zabijú? Ktorý z nich to je? Ten chlapík, čo si neustále naťahuje fúzy? Alebo tá žena, čo si už tretikrát napráva rukavicu. To dieťa, ktoré na mňa okato civí? Nepracuje pre nich? Nemá za úlohu sledovať každý môj krok a podávať o tom správu? Alebo tá starena, čo predáva košíky. Pozrela sa mojím smerom už po druhý raz. A možno tá skupina mladíkov, ktorí sa hlasno zabávajú pri hraní kociek. Kto z nich? Ktorý? Kto bude počiatkom mojej záhuby? Alebo to budú všetci? Obzerala som sa ponad plece a mala som sto chutí rozbehnúť sa. Ale čo ak to nebol ani jeden z nich? Ale niekto cudzí, niekto iný, koho som si nevšimla. Behom by som na seba len upozornila. Tak kde sa skrýval, odkiaľ na mňa striehol?

Bežný život rušnej ulice sa odrazu zmenil na spleť intríg, ktorou som musela prejsť bez úhony. Každý deň sa zmenil na labyrint a ja som z neho musela vyviaznuť živá. Nemohla som sa zbaviť dojmu, že sa po mne načahuje akási neviditeľná ruka. Už-už sa ma chcela dotknúť, zaryť do mňa svoje pazúry, ktoré by znamenali môj koniec. Unikala som jej len o vlások. Zacnelo sa mi po opustených pláňach, horských bystrinách a vysokých štítoch. Odrazu sa už ani bolesť a osamelosť nezдали také neznesiteľné. Ako to len dokázal? Prežiť takto celý svoj život, a pritom sa nezbláznit' a neurobiť žiadnu chybu. *Och, dočerta, Zaeon! Prečo som ťa len nepočúvala. Prečo?* Na odpoveď už ale bolo neskoro. Narovнала som chrbát, vzala svoju tašku a zamierila preč z prístavu. Nezostávalo mi iné, len prežiť ďalší deň a čím skôr nájsť nejaký úkryt. Skôr než ma chytia.

Mŕtve údolia, juh, Gnonka, západná strana vrchu Sorál, tisíc stôp od skalného výbežku nad údolím. Taký bol Zaeonov stručný popis miesta, ktoré som hľadala. K Mŕtvym údoliam som dorazila po piatich týždňoch pomalého putovania, ukrytá medzi ľudskou karavánou prevádzajúcou náklad sliepok, tenkej bavlny a kukurice. Potom, čo sme sa lopotili neúrodnou krajinou rovnou ako stôl, na ktorej okrem pichľavých rastlín nerástlo nič iné, sa pred nami ukázali masívne červené hory ako úľava poskytujúca tieň. Samotná Gnonka nebola viac než dedina sedliakov popíjajúcich pračudesný nápoj, oproti ktorému aj najhoršie pivo v Tribase pôsobilo ako najkvalitnejšie víno. Napriek tomu som ním nepohrdla a s úľavou si odpila.

Sedela som opretá chrbtom o strom a pozorovala dianie pred sebou. Vykladanie sliepok, o ktorých cenu sa handrkovali traja muži. Smutné lúčenie matky so synom, ktorý sa chystal odísť s karavánou. Skúmané pohľady dvoch faganov, čo sa opierali neďaleko od voza a čakali na svoju príležitosť ukradnúť vrečko kukurice. Každý z nich bojoval vo vlastnej vojne dobra so zlom. Trhovník, ktorý pýtal za svoj tovar priveľa, pretože bol chamtivý. Syn, ktorý sa chcel čo najskôr zbaviť uslzenej matky, kým smilne a zákerne pozoroval mladé dievča, čo pricestovalo so mnou. Aj dvaja zlodeji, ktorí sa museli rozhodnúť, či je horšie prísť o ruku,

alebo umrieť hladom. Bol to každodenný vnútorný boj. Moje siahodlhé úvahy, posmelené silou toho kukuričného nápoja, nakoniec nikam nevedli a nič nevyriešili. Trhovník dosiahol svoje, syn sa usadil na voze a hladkajúc nôž za opaskom nespustil z dievčiny oči. Ťažko ukoristené vrecko kukurice vyšlo navnivoč, keď jeden z mladíkov pri úteku zakopol a rozsypalo sa mu po zemi.

Karavána sa nezdržala, onedlho pokračovala v ceste do ďalšej dediny, tentoraz odľahčená o sliepky a obohatená o klobúky a rohože upletené z kukuričného šúpolia. Predstierala som svoj odchod spolu s ňou, aby som sa za najbližšou zákrutou vytratila vlastným smerom.

Zabralo to celý deň premiestňovania sa pomedzi chladné kaňony a rozohriate vrcholce, kým som pred sebou uvidela vrch Soral, ktorý zanikal medzi stovkami rovnakých okolitých hôr. Pomedzi červené prašné pohoria, obrastené takmer vyschnutými kríkmi, sa ako nekonečné bludisko vlnili zelené priesmyky, v ktorých sa ukrývali malé osady vzdialené míle jedna od druhej. Nebyť čarodejníckeho zraku, nemala by som o nich ani tušenia. Premiestnila som sa ešte niekoľkokrát, kým som medzi trsmi kríkov našla schopný úkryt a súčasne dobrý výhľad na západnú stranu Soralu. Klesla som zrakom približne o tisíc stôp nižšie a nevšimla si nič, čo by mohlo vyzerat' ako akákoľvek chyža či vstup do hory. Na chvíľu ma prepadli pochybnosti, či som si popis toho miesta zapamätala správne. Na druhej strane, ak ten úkryt využíval Zaeon, musel byť dostatočne maskovaný, aby unikol aj pozornému oku čarodejníka.

Na mieste som zotrvala tri dni. Tri dlhé dni, ktoré som preležala v prachu a civela na prázdnu horu, kde jediným pohybom boli záchvevy konárov vo vetre. Páľavu dňa striedali až kruto chladné noci, čo vysvetľovalo neprítomnosť ľudí v týchto končinách. Nemali ani energetický štít, ani poriadne schopnosti. Jediné, čím ich druh oplýval, bolo odhodlanie prežiť.

Slnko sa skláňalo k obzoru, keď som sa konečne odvážila premiestniť do bodu, ktorý som tak vytrvalo pozorovala. Ocitla som sa na rovnako vyhriatej zemi, obklopená rovnako vyschnutými kríkmi ošľahanými vetrom. Nebol tam nijaký dom, otvor ani chodníček, ktorý by naznačoval smer, akým sa vydat'.

„Kurva,“ zanadávala som potichu a dupla nohou. V zúfalstve som sa pozrela na oblohu a zrak mi zablúdil asi o sto stôp vyššie, než kde som stála. Nešlo o viac než kus skaly, ktorý akoby sa chystal odtrhnúť od zvyšku podlažia. Premiestnila som sa k nemu a poza spleť hustého krovia uvidela štrbinu. Širokú akurát na to, aby poslúžila ako úzky priechod. Prepchala som sa poza skalú a v nose ucítila zemitú vôňu chladnejšieho vzduchu. Bola to skôr malá jaskyňa než skutočný dom. Kruhová miestnosť predstavovala akúsi prázdnu predsieň, v ktorej zívav tmavý otvor. Od stien sa odrážalo zurčanie vody a lákalo ma vydat' sa hlbšie. Napriek

tomu som v tichosti stála a započúvala sa, no nič podozrivé sa mi k ušiam nedonieslo. Opatrne som našľapovala a prešla otvorom hlbšie do útrob jaskyne. Štrbinami v stenách prenikali dnu lúče zapadajúceho slnka a presvetľovali celý priestor. A bolo to práve svetelné divadlo, ktoré ma zaujalo natoľko, že som bez rozmyslu urobila ďalších päť krokov.

„Už som si myslela, že sa ťa nikdy nedočkáme,“ prehovoril zamatovo jemný hlas po mojej pravici. Čarodejnica vystúpila z tmavého priechodu a mňa okamžite prepadla spomienka na Haulu. Rovnaké tmavé vlasy aj snedá pleť, rovnako veľké oči aj plné pery.

„Čakáme ťa tu snád' celú večnosť,“ pritakal hlbší hlas patriaci čarodejníkovi, ktorý sa vynoril naľavo odo mňa. Hadie oči mal osadené v tvári podobnej tej ženskej. Čarodejnicke dvojčky sa na mňa usmiali a ja som sa dala na okamžitý únik. Chcela som sa premiestniť späť do Gnonky, na to som mala ešte dostatok síl. Predstavila som si strom, o ktorý som sa nedávno opierala. No nič sa nestalo. Zostala som stát' na mieste, akoby ma k nej prikovali.

„Márna snaha, Soran,“ prehovoril znovu čarodejník a pozrel na zem pod mojimi nohami. S obavami som jeho pohľad nasledovala. V prachu na podlahe bol nakreslený zložitý symbol, uprostred ktorého som stála. To prastaré znamenie som nikdy predtým nevidela, napriek tomu mi bolo akési povedomé. Čarodejnicke dvojčky prechádzali po jeho obvode a nezavadili oň ani len špičkou svojich kožených sandál. Spolu do neho vlievali svoju silu a neprestali, ani keď bok po boku zastali rovno oproti mne.

„Najvyšší čas, aby sme začali,“ prehovorili ako jeden a mne po celom tele naskákala husia koža. Nielen z ich hlasu, ale aj zo spomienky na to znamenie. Bol to symbol, v ktorom väznili Zaeonovu matku, keď ju odsúdili na smrť.

REYNARD

Drkotanie voza po krivolakých cestách sa zmenilo na tiché praskanie, keď kolesá prelomili drobnú námrazu zmrznutého blata. Sedel som chrptom k povozníkovi, ktorého plešatá hlava sa leskla v lúčoch zapadajúceho slnka. Učupený medzi nákladom, ktorý tvoril celý jeho majetok, som dal posledné zbohom Tribasu. Mestu, ktoré sa znovu zviechalo na roztrasené nohy a z ktorého som si neodniesol nič viac, než s čím som tam prišiel. Vak s oblečením, opasok so zdobenou sponou a koženú kazajku, ktorá už mala najlepšie časy za sebou. Rozdiel medzi mojím príchodom a odchodom z mesta viníc boli nové jazvy, viac vrások a proti môjmu gustu aj menej vlasov. Pozeral som na svoje ruky zovreté v päste. Aj tie si so sebou niesli spomienky z bojov. Najväčšou zmenou však boli dva mešce plné tribaských puncí a avalirských cisrov, ktoré som chránil ako najväčší poklad. Pretože mojím najväčším

pokladom vlastne aj boli. Jediným, ktorý som mal a o ktorý som sa bil už niekoľko rokov. Až kým neprišiel deň, keď som nabral odvahy a vydal sa na sever. Možno nie až do Nartiru, ale bližšie k domovu. A možno predsa len až do Nartiru. Koľko už ubehlo rokov, čo som tam bol naposledy? Pätnásť. Nie. Šestnásť. Tak dávno, a predsa som mal spomienky na to mesto, na ňu, stále pred očami.

Sedela v kúte, učupená, schúlená. Rukami si objímala kolená, spoza ktorých ma pozorovala tmavými očami plnými zlosti a hnevu. Nesmútili. Vyčítali. Nevyronila ani slzu, len po mne zazerala spod strapatých vlasov.

„Nesed' tam tak. Neodchádzam navždy,“ usmial som sa na ňu v snahe ju povzbudiť. Bola len dieťa. Blížili sa jej desiate narodeniny. Napriek tomu v nej nebolo kúska detskej naivity a veselosti. Musel som priznať, že ma to niekedy desilo.

„Ideš do vojny. To nemôžeš vedieť.“

Pravda. Ale tú som nechcel priznať ani pred ňou a už vôbec nie pred sebou. V tom čase som mal pred očami len obrazy vlastného hrdinstva.

„Ale môžem. Som zdravý, silný a viem sa biť. Neboj sa o mňa. Vrátim sa s mešcami zlata a zoberiem ťa odtiaľto. Kúpime si pekný dom, so záhradou a záhonmi kvetov. To by sa ti páčilo. Určite. Postarám sa o nás,“ vykladal som jej svoje plány, zatiaľ čo som si do vaku balil kabátec a náhradnú košeľu. Pridal som aj chlieb so syrom, čo mi Ursula nachystala na cestu.

„Mŕtvy sa nepostaráš o nikoho,“ odsekla. Vždy videla len tú najhoršiu možnosť.

„Vždy vidíš len to najmrzkejšie. Neboj sa, vrátim sa po teba.“

Viac nepovedala, ale bolo zrejmé, že mi neverí. Pozerala na mňa ako na naivného hlupáka. Poriadne som si zauzľil vak a prehodil si ho cez plece. Bol čas, nechcel som zmeškať odchod vojska do Lotrenu, kráľovského mesta Azaloru.

„A teraz ma pod' objať. Rozlúčme sa, ako sa patrí,“ vystrel som k nej obe ruky. Postavila sa z miesta v rohu, preplávala okolo mňa a zastavila sa až pri dverách. Neprekvapilo ma to.

„Daj si pozor, Reynard. A neboj sa o mňa. Ja sa o seba postarám.“

„O tom som nikdy nepochyboval,“ odvetil som a ona vybehla z domu ako drobná krysa, ktorá sa rýchlo stratila v spleti ulíc chudobnej štvrte Nartiru. To bolo naše posledné rozlúčenie. Posledný obraz s ňou, ktorý som neustále nosil v spomienkach. Šestnásť rokov... Ako asi vyzerala dnes? Aká žena z nej vyrástla? Isto sa už vydala, mala vlastné deti, ktoré zásterou vyobšívajú vždy, keď robili neplechu, a muža. Staral sa o ňu, mal poctivú prácu a nemlátil ju vždy, keď sa nadrúžgal z prekysnutého piva? V hlave som si predstavoval cudziu tmavovlasú ženu, stojacu nad záhonom ruží so zásterou okolo pása, ktorá sa usmievala na hašteriacu sa deti. Kto som bol, aby som sa jej znovu priplietol do života a celý ho obrátil naruby? Priniesol by

som jej len starosti a problémy. Nie, to som nemohol urobiť. Nemohol som sa po ňu vrátiť ani vtedy a teraz už vôbec nie. Tie časy, ktoré sme strávili spolu, boli už dávno preč. Osud nás rozdelil a nebolo na mne, aby som sa mu priečil. Tak prečo som vlastne išiel na sever? Pretože som chcel ten obraz vidieť na vlastné oči. Chcel som sa uistiť, že je pravdivý. Že neskončila ako ženy, ktoré som vídal posledné mesiace v uliciach Tribasu. Zbité a sotva odeté, ako ponúkajú na predaj to jediné, čo im zostalo.

Voz hrkotal ďalej, povozník z času na čas neudrжал oči otvorené, o čom ma presvedčil jeho prenikavý chrapot. Celou cestou som bol v strehu a žmúril do tmy, očakávajúc útok lapkov. Tých bolo v lesoch po nepokojoch v Tribase stále neúrekom. Nečudo. Mnohí z nich ušli z mesta ešte skôr, než začalo to najhoršie drancovanie. Prv než prišla avalirská armáda a s ňou aj on. Ferver Gubrick.

Mysel' mi znovu zablúdila k spomienkam, ktorým som sa snažil vyhýbať. Dych sa mi zrýchlil a ruky nekontrolovateľne roztriasli. Množstvo krvi a zúfalé výkriky, bolesť a zverstvá, ktoré sme spolu napáchali a ktoré iní páchali na nás. Taká bola Veľká vojna, ktorá nás spojila a ktorá v každom z nás prebudila to najhoršie. Navzájom sme si kryli chrbát a snažili sa prežiť, zabíjali a mučili. Ak to bolo nevyhnutné. *Nevyhnutné*. To klamlivé slovo si každý postupne vyložil po svojom. Bolo to už takmer jedenásť rokov, čo sme sa videli naposledy. Jedenásť rokov od skončenia Veľkej vojny, čo sme sa s Ferverom narýchlo rozlúčili v tme hlavnej brány Avaliru.

„Zostaň tu, Reynard. Čo ťa čaká tam vonku?“ spýtal sa ma tej ponurej noci v snahe presvedčiť ma. *Ona*, odpovedal som si v duchu a naďalej mlčal. Predstavil som si to deväťročné dievča učupené v kúte, zazerajúce na mňa spod strapatých vlasov.

„Nič. Tam vonku nie sme nič,“ vytrhol ma Ferver zo zamyslenia, „ale tu nás čaká budúcnosť, Reynard. Tu môžeme byť niekým.“

„Už to nedokážem robiť. Nechcem viac zabíjať. Nešiel som do vojny...“

„Nikto z nás nešiel do vojny s vedomím, ako bude naozaj vyzerat'! Ale to je už preč. Prežili sme to. To najhoršie máme za sebou.“

„Nemôžem zostať.“

„Môžeš, ale nechceš. Bojíš sa vlastného úspechu. Toho čo by si mohol dosiahnuť, čo by sme mohli dokázat' spoločne. Čo chceš robiť tam vonku? Vrátiš sa do baní a budeš v nich krčiť chrbát, kým ťa nezavalí prach a kamenie? Lopotiť sa pre šľachtu, ktorá na teba zvysoka serie? Tak chceš žiť? Po tom všetkom si zaslúžime viac, Reynard. A Avalir nám to ponúka. Stačí len natiahnuť ruku a zobrať si to.“

„Nemôžem.“

„Si ako zasratá stará mulica! Tak si chod' naspäť a ohýbaj sa pred tými mocnejšími. Ale budeš to ľutovať. Uvidíš! Raz budeš ľutovať, že si tu so mnou nezostal.“

„Možno. Ale aspoň budem ľutovať svoje vlastné rozhodnutie.“ Videl som zlosť, ktorá sa v ňom kopila. Myslel si, že som hlupák. A možno som ním aj bol.

„Ako chceš!“ odvrkol a prekrižil si ruky na hrudi.

„Zbohom, Ferver,“ snažil som sa o zmiernenie a natiahol k nemu pravicu.

„Zbohom,“ neprijal ju. Otočil sa mi chrbtom a odkráčal do spleti ulíc slávneho Bieleho mesta. Bol som si istý, že ho už nikdy viac neuvidím. Možno sa dopočujem o jeho sláve, o príbehoch, v ktorých je hrdinom. O to viac ma prekvapilo naše ďalšie stretnutie v tú ohnivú noc, keď takmer celý Tribas ľahol popolom.

Nepokoje začali nenápadne. Malé škriepky či hašterenia medzi prišielcami a domácimi. O chuť piva, o kus chleba, o kurvu, ktorú zrazu chceli obaja. Dali si pár rán po papuli a išli si po svojom. Nevedno ako ani prečo sa bitky odrazu nekončili ošetrovaním rán, ale kopaním hrobov. Kým ich mal kto kopať. Sotva jedno ročné obdobie vystriedalo druhé, z mesta sa pratalo všetko, čo malo rozum pokope – a dosť tribaských puncí vo vreckách. Ja som zostal v Lochu, kde som toľko nocí bojoval. U Gursta, ktorý sa stal mojím chlebdarcom a ja jeho ochrancom.

Nepokoje naberali na sile. Každú noc sa v Tribase rozhoreli ohne, ktoré znamenali začiatok bojov. Po uliciach sa potulovali tlupy domácich aj cudzincov – rabovali, znásilňovali a s obľubou sa navzájom zabíjali. S východom slnka zaliezli do svojich skrýš, aby ďalšiu noc opäť vyliezli, posilnení o nových členov. Aj napriek tomu sa počas dňa len málokto odvážil vytiahnuť päty z domu. Každý, kto nestihol z mesta ujsť, sa zabarikádoval a v strachu čakal, či to bude jeho domov, ktorý v noci príde na chuť vzbúrencom. Ak mal stále dosť jedla. Zásoby sa míňali veľmi rýchlo. A tak sa stal Tribas cez deň frontom, na ktorom sa bojovalo o zvyšky potravy. Deti hnané hladom behali od mŕtvoly k mŕtvole, oberali ich o všetko cenné a pri každom zvuku sa mrštne ukryli v najbližších ruinách. Za kúsok chleba sa radi podelili o to, čo videli. Tak to šlo zo dňa na deň a ja som premárnil šancu na bezpečný útek. Prešla zima a do kraja zavítala jar. Na rozdiel od predchádzajúcich rokov so sebou nepriniesla novú energiu okorenenú vôňou kvitnúcich sadov, ale avalirskú armádu obohatenú o trpaslíkov. A s ich príchodom začalo skutočné krviprelievanie.

Ten večer, tak ako každý iný, sme sa s Gurstom pripravovali na to najhoršie. Ja som čistil svoju dýku a premeriaval si kopy nástrojov a zbraní v rohu. Našťastie pre nás sme boli vybavení dobre, a to najmä pre Gurstov pochybný podnik a zápasy, ktoré v ňom prebiehali.

Kyjaky, palice, drevené meče, ktorými sa poľahky lámali kosti a vyrážali zuby. Tie skutočné boli príliš drahé, aby ich vlastnil len tak hocikto.

Na rozdiel odo mňa, Gurst absolvoval celkom inú prípravu. Najprv vychľastal džbán kyslého vína, pri ktorom oplakával svoju ženu a dve dcéry. Zomreli, prv než začali skutočné boje. Gurst ich našiel znásilnené a rozštvrtené vo vlastnom dome. Pri druhom džbáne vína sa zaprisahával všetkým bohom, ktorých poznal, aj takým, o ktorých len počul, že tých skurvencov, čo to urobili, zabije. Netušil som, ako to chce vykonať, keď ani nevedel, o koho vlastne išlo. Vysvetlenie mi dal pri treťom džbáne, keď tresol päťami po stole a vyhlásil, že skántri všetkých rad radom, lebo až keď všetky tie ľudské svine zdochnú, až potom bude na zemi pokoj. Napriek množstvu chľastu, ktorý Gurst vypil, stál rovno, ruky sa mu nezatriasli a hlas nezachvel.

Boje začali ako každú predchádzajúcu noc, s príchodom ohňov. Tentoraz však do ulíc vyšli iní bojovníci. To som poznal hneď, len čo zem rozochvelo dunenie a steny domov sa otriasali. Všetka zver zaliezla do svojich skrýš. Nebolo myši, netopiera ani len muchy, čo by si tú noc dovolila vyjsť von. Poznal som tie príznaky blížiacej sa skazy, zažil som ich vo vojne mnohokrát. Dunenie, záchvevy a najmä ohlušujúce ticho boli predzvesťou ich príchodu. Trpaslíci.

„Čo to, kurva? Čo sa to deje? Vari už prišla tá sľubovaná skaza sveta?“ vyskočil Gurst na rovné nohy s takou vervou, až takmer narazil naleštenou plešinou do stropu.

„Kiežby,“ sťažka som prehltol, „ale je to niečo horšie.“ Slová sa mi sotva vydrali z vyschnutého hrdla. Ruky sa mi znovu roztriasli.

„Zalez do podzemia, Gurst. Dnes nie je čas na tvoj boj.“

„Čo to melieš, zasran? Vyjdem von a postavím sa tomu, čo sa na nás valí! Ak zdochnem, nebude to v podzemí,“ s vervou zobral do ruky drevený kyjak, z ktorého trčali zhrdzavené klince.

Gurst bol človek, čo sa nebál ani krvi, ani bolesti, ani smrti. No v porovnaní s mojimi spomienkami na trpaslíkov v ten moment pripomínal decko s hračkou v ruke.

„Ako chceš,“ pozrel som naňho s vedomím, že je to naposledy, čo ho vidím živého. Zasunul som si dýku za opasok a vzal bojovú sekeru. Dunenie naberalo na intenzite. Nerobil som si ilúzie o vlastnej sile a schopnostiach. Nebol čas bojovať, ale dať sa na útek. Spoločne sme odsunuli staré skrine a police, ktorými boli zatarasené dvere, a vyšli sme von. Na chvíľu som sa započúval do výkrikov, čo sa niesli nocou zo stredu mesta, sprevádzané nárazmi konských kopýt o chodníky. *Vojstvo odišlo do Lotrenu na príkaz kráľa. Kto to teda je?* Naopak z druhej strany, od okraja mesta, k nám čoraz silnejšie doliehal hrmot trpaslíkov. *Čo robia*

v *Tribase*? Nemrhal som časom na to, aby som si odpovedal. Nebolo smeru, ktorým by som mohol bezpečne utiecť. Zostávalo len vybrať si menšie zlo, a tak som sa rozbehol tmavými uličkami do stredu mesta. Kútikom oka som ešte zahliadol Gursta, ktorý na mňa pozrel ako na zbabelca a rozbehol sa opačným smerom. V duchu som mu dal posledné nevyslovené zbohom. V ten moment vonkajší obvod mesta vzbĺkol ako hranica smrti.

Mesto Tribas sa tú noc zmenilo na zánik sveta, aký bol vyobrazený na plátnach najlepších maliarov. Zaplavil ho dym, z ktorého sa ako démoni vynárali dokaličení ľudia. Doráňaní, zmrzačení, obhorení, niektorí bez končatín, no všetci ušpinení od krvi. Či už svojej vlastnej, alebo cudzej bolo ťažko súdiť. Bežali pred skazou, no hnali sa rovno do náruče trpaslíkov, a teda istej smrti. Nesnažil som sa ich prehovárať, aby zmenili smer. Zdesenie v ich očiach bolo jasným znamením, že by ma aj tak nikto z nich nepočúval. Výkriky smrti a volanie boja sa mi ozývali v ušiach ako známa pieseň, na ktorú sa nedalo zabudnúť ani ju odmietnuť. Jej tóny do mňa vlievali novú silu, dávno vyhasnuté vzrušenie, pocit skutočnej úplnosti. Rozbehol som sa vpred. Po trase mojich rúk nezostalo ani stopy. Aj to bol jeden z dôvodov, pre ktorý som posledných desať rokov zápasil v jamách.

Prebehol som ešte piatimi ulicami, stretajúc desiatky ozbrojencov, no ani jeden proti mne nepozdvihol ruku.

„Utekaj, ak ti je život milý, ratuj sa!“ zvrieskol na mňa akýsi chlap v otrhaných handrách s tvárou špinavou od krvi.

„Pred kým?“

Nezastavil, no ešte stihol zakričať.

„Armáda, Avalir.“ Druhé slovo takmer zaniklo v huriavku, ktorý sa ozýval zo všetkých strán. *Avalirská armáda v Tribase*? Pravda, tie dve mestá sa navzájom nenávideli ako žiadne iné. Ale prečo by sa Avalir zaujímal o Tribas? Ak by si ho chcel podmaniť, mohol tak urobiť už dávno. Dobre som vedel, že síl má na to viac než dost. Nebolo času na ďalšie úvahy. Z ulice po mojej pravici sa na mňa vyvalila dvojica vojakov na koňoch, na moje šťastie len ľahká jazda. Rozbehol som sa do postrannej uličky. Pokiaľ bol možný útek, nemalo zmysel bojovať. Najmä nie voči presile na koňoch.

Nebol by to však môj život, aby som v ňom mal toľko šťastia, a tak som svojim manévrom vbehol rovno do cesty trojici vojakov. Boli z pechoty, vyzbrojení palcátmi a krátkymi mečmi. Využil som ich prekvapenie a tomu, čo stál najďalej, hodil sekeru rovno do čela. Nebola to úplne dobrá rana, sekera narazila do očnej buľvy a zostala v nej zaseknutá. *Rýchla smrť to asi nebude.*

„Ty skurvysyn!“ Jeho spolubojovníci na nič nečakali a rozbehli sa za mnou. Pár kíľ železa na ich hrudi ich spomaľovalo. Mne ale chýbala sekera. Snažil som sa im vyhnúť sériou rýchlych úskokov a úhybov, najmä ostriu ich mečov. Jeden z nich ma zasiahol do stehna, našťastie len okrajom. Ostrá bolesť ma nabudila ešte viac. *Ako mi to len chýbalo!* Výskok, odraz od steny, kotúľ a ocitol som sa pri svojej sekere. Zbytočne. Bola do vojakovej hlavy zaseknutá príliš hlboko. Zato palcát vedľa jeho nôh ma doslova prosil, aby som ho zdvihol.

Zvyšok bitky sa mi odohrával pred očami ako príbeh, ktorý som videl, počul a zažil už mnohokrát predtým a napriek tomu si nevedel spomenúť na celý jeho priebeh. Pamätal som si krik, rev, nárazy zbraní a tepajúcu bolesť v nohe. Netuším, ako dlho to trvalo, no na konci zostali len dolámané kosti a prasknuté lebky. Stál som nad telami mužov s palcátom v ruke, z ktorého na zem odkvapkávala krv.

„Kto si?“ spýtal sa jeden z nich v posledných zášklboch.

„Invictus,“ odvetil som a jedným úderom palcátu mu rozdrúzgal hlavu. Nebol dôvod, aby tam zdochýnal do rána, ani dôvod, aby som tam dlhšie vystával. Znovu som sa rozbehol do ulíc, v ktorých sa povalovali stovky smradľavých mŕtvol. Na smrti totiž nebolo nič dôstojné. Každý nakoniec skončil ako kus mäsa vypúšťajúceho zo seba sračky a moč. Bez rozdielu.

Onedlho som sa ocitol v najhonosnejšej časti mesta, kde to nevyzeralo o nič lepšie. Len ulice boli o čosi širšie, preto sa naoko zdalo, že sa tam povaluje menej mŕtvol. A práve tam som ho stretol. Mal na sebe žiarivú zbroj potriesnenú krvou, ktorá už miestami začala zasychať, a sedel na mohutnom hnedákovi. Sprvu som nevedel, na koho sa to dívam, ale podľa výzoru som usúdil, že to nie je len tak nejaký vojak. Všimol si ma takmer okamžite, skôr než by som sa stihol ukryť alebo mal reálnu šancu utiecť. Kopol koňa do slabín a hnal sa ku mne. Pevne som sa rozkročil s palcátom v ruke, pripravený zaútočiť a uskočiť. Jazdec sa rýchlo približoval, už bol takmer pri mne, keď som zaryčal ako kedysi vo Veľkej vojne, keď sme sa chceli vyburcovať. „Nebojím sa smrti! Som v jej službách!“

Jazdec strhol oŕaže. Kôň sa snažil sprudka zabrzdiť, zdvihol sa na zadné a zahrabol kopytami do vzduchu. Rýchlo som sa uhol, no jazdec takmer okamžite dostal koňa pod kontrolu a vzápätí si dvihol poklop na prilbe. Napriek desaťročiu, čo sme sa nevideli, sme sa spoznali okamžite. Bol to práve môj výkrik, ktorý ho zastavil.

„Bež na námestie a vyhni sa iným vojakom. Inak je po tebe,“ spamätal sa ako prvý Gubrick.

„Veliteľ!“ Výkrik prišiel spoza môjho chrbta a sprevádzal ho klepot podkov.

„Bež!“ precedil ešte pomedzi zuby a zatvoril poklop na prilbici.

„Ďakujem, Ferfer,“ stihol som povedať, než kopol koňa do slabín a s ďalším vojakom sa prehnali okolo mňa v ústrety bojisku.

Urobil som, ako mi kázal a onedlho som stál v spleti preživších, ktorí sa tlačili na námestí pred miestodržiteľovým domom. Vydesení, zmätení a zúfalí. Trvalo takmer celú noc, kým ustali výkriky a námestie sa zaplnilo. S východom slnka stúpala k oblohe dym z dohárajúcich striech a miešal sa so zápachom smrti. Nad mestom začali krúžiť krdle krkavcov, vrán a kaviek, ktoré sa znášali k svojej potrave. Rozhliadal som sa po obvode námestia, ktoré obklopilo vojsko Avaliru na čele s veliteľom Ferferom Gubrickom. Tak predsa dosiahol, čo chcel. Na svojom hnedákovi prechádzal pomedzi dav aj zvyšok vojska. Všetci mu uhýbali z cesty, akoby pomedzi nich prechádzal samotný kráľ. Ferfer zastal pred miestodržiteľovým domom, kde sa onedlho objavil Thomas Hroen a predniesol svoj dojímavý príhovor, ktorý určite nepochádzal z jeho vlastnej hlavy. Moje domnienky sa potvrdili, len čo sa objavil sám veľký lord Norhain, miestodržiteľ Avaliru. Odetý len v ľahkej koženej zbroji vyzeral presne, ako som si ho pamätal. Žiarivo biele dúhovky obklopené modrým kruhom, ostrý nos a krátke tmavé vlny, čo sa mu krútili okolo uší. Za celých desať rokov sa na ňom nezmenilo vôbec nič. *Skurvení čarodejníci*. Zahryzol som si do pery, aby som zakryl znechutený, nenávistný výraz, a pritom si nechtiac spomenul na ďalšiu z ich druhu.

„Kto to bol?“ spýtala sa ma kedysi v Tribase Soran, keď chcela vedieť, kto mi vzal clonu.

„Ten, kto mi zobral aj všetky ilúzie,“ odvetil som jej. Nebol to však Ferfer Gubrick ani lord Norhain. Bol to sám zasraný život.

Zahnal som všetky spomienky a znovu sa započúval do prerývaného chrápania povozníka, ktorý sa rovnako ako ja rozhodol odísť z mesta aj napriek zdanlivo nastolenému pokoji a novému prerozdeleniu majetkov. Tribas, hoci navonok naberal svoju predošlú podobu, už nebol tým istým mestom. Patrilo Avaliru a ak si niekto namýšľal čokoľvek iné, bol to hlupák.

DRUON

„Ten kus hovna vyhodte niekde po ceste. V najbližšom prašivom meste. Živého. Na to nezabudnite,“ rozdal som pokyny dvom trpaslíkom, z ktorých jeden mal cez plece prehodené bezvládne telo mladého elfa. Jediného, ktorý prežil. Tmavé vlasy mu padali do tváre, ktorá mi bola akási povedomá, no netušil som odkiaľ. *Zrejme mi len niekoho pripomína. Možno niekoho, koho som stretol. Alebo zabil. Ktovie.*

Stál som v elfskom tábore ukrytom uprostred Lyseckých lesov, ktorý sme v noci zničili. A všetkých v ňom vyvraždili. Hoci moje vlastné ruky mali na svedomí len jednu bezmennú starenu, v skutočnosti som to bola ja, kvôli ktorému všetci umreli. Bol som to ja, kto získal mapu tábora. To ja som ju odovzdal Maleonovi, a niežeby som nevedel, aké to bude mať následky. Vedel som to veľmi dobre. Pridobre. No život je hra a každý si vyberie, ako ju bude hrať. Komu bude veriť, na ktorú stranu sa pridá. A obyvatelia tábora si zvolili nesprávne.

„Damarion,“ oslovil Maleon elfa stojaceho po mojej pravici, len čo vyšiel z tmavej miestnosti ukrytej pod koreňmi stromov. Elfský veliteľ mu venoval pokrivený úsmev, ktorý hyzdila jazva ťahajúca sa cez celú jeho tvár. „Nech niekto vynesie Gedeonovo telo z podzemia a zavesí ho pred vchod do tábora.“

Damarion bez zaváhania kývol hlavou na dvoch elfov z Tarosu, stále oblečených v sivých tunikách, aké nosili najmladší cvičenci. Patrili k päťici, ktorá sa nepozorovane dostala do tábora. Zabili hliadku v korunách stromov a otvorili nám cestu k rýchlemu úspechu. Obaja v tichosti nasledovali Damariona do podzemia, kde ešte stále ležalo telo veliteľa elfského výcvikového tábora.

„Zistil si, čo si potreboval?“ spýtal som sa.

Maleon zastal vedľa mňa a rozhliadal sa okolo seba, na svoje dokonané dielo. „Áno aj nie. Ale tak to už väčšinou býva.“ Napriek svojim slovám sa tváril viac než spokojne.

„Nejaké stopy vedúce k bastardovi?“ Dobre som vedel, že to bol on, kvôli komu sme sa do toho tábora hnali tak rýchlo. Zničili by sme ho tak či tak, o tom nebolo pochyb. Ale bola to práve informácia, že Gedeon v tábore vychovával bastarda, pre ktorú sme zaútočili s takou rúznosťou, a tiež dôvod, prečo sa tejto malej bitky zúčastnil aj samotný Maleon.

„Nie také, v aké som dúfal. Vychoval ho tvrdo. Je silný. Vie, ako prežiť. Ako sa ukrývať aj ako bojovať,“ povedal s výzvou, ktorú mohol vzbudiť len rovnocenný súper. Keby som ho nepoznal, ľahko by som si ju zamenil s pýchou.

Aj mňa zaujímalo, kde sa ukrýva, hoci o naše ďalšie stretnutie som zatiaľ nestál. Musel som si však priznať, že nájsť ho nebolo jednoduché. Dokonca ani pre mňa, hoci som mal k dispozícii oči a uši mnohých škriatkov. Paradoxne to bol Degor, vďaka komu sa mi to podarilo. A to len preto, aby som ho nakoniec k bastardovi doviedol ja.

Degora som prenasledoval už od severných hraníc Azaloru s Nibtakom, kde vypaľoval jednu dedinu po druhej. Hnal sa za svojou korisťou ako divá šelma, ktorá zabije všetko, čo jej stojí v ceste. Pátral po akejkoľvek stope. Mučil a drancoval, no bez väčšieho úspechu. Sledoval som jeho počínanie a hľadal to správne miesto a chvíľu na to, aby som ho zabil. Tak ako si Maleon prial.

O jeho dôvodoch som premýšľal takmer neustále. Degor bol verným psom, ktorý strážil Maleonove tajomstvá, odkedy som si pamätal. *Bolo to preto, že zlyhal? Lebo napriek storočiam, ktoré toho miešanca prenasledoval, ho nedokázal nájsť a zabiť? Alebo urobil niečo, čím stratil Maleonovu dôveru? A možno vedel niečo, čo nemal. Zistil nejaké Maleonovo tajomstvo, ktoré malo zostať skryté.* Možností bolo mnoho. Pochybovať sa nedalo len o tom, že Degor sa hnal za bastardom ako zviera odtrhnuté z reťaze. Jeho úloha sa preňho stala osobnou, nedokázal si udržať chladnú hlavu. Udialo sa tak po ich vzájomnom strete na Ľadových pláňach, pri ktorom lovec Tarosu prišiel o oko.

Prenasledoval som Degora po celom severovýchode Nibtaku. Na miestach plných neúrodných polí a dávno vyťažených dolov. Zostalo tam len pár stále obývaných ľudských osád. Poznám mŕtve miesta ako tieto. Dediny, ktoré zanikli tak rýchlo, ako vznikli. Rozpadajúce sa domy, v ktorých zostalo len to, čo bolo príťažké odnieť. Žilo tam primálo škriatkov, a to znamenalo primálo informácií. Našťastie ani bastard nebol neomylný, urobil chybu. A za chyby sa platí.

Jeho chybou sa stala žena, ktorá putovala s ním. Čarodejnica, ktorá ako väčšina z nášho druhu najprv konala, až potom premýšľala. Bola to ona a jej výbuch zlosti v jednom z hostincov mestečka Groňsk. Na obed jej predložili pečenú mačku, čo by nebolo nijako podozrivé, keby sa odrazu časť hostinca neocitla v troskách. A hoci boli tamojší ľudia presvedčení, že stenu strhol vietor, čo sa oprel do prehnitého trámu, škriatkovia sa tak ľahko oklamať nenechali. Vzbudila ich vrodenu zvedavosť, vďaka ktorej som onedlho vedel, že cestuje s bratom, ktorý vyzerá ako elf. Ešte toho večera som sa presvedčil, že to žiadny elf nie je. A vtedy som sa rozhodol vyriešiť svoj problém a súčasne uhasiť svoju zvedavosť.

„Čo tu chceš?“ osopil sa na mňa Degor nasledujúce ráno, potom čo som sa pred ním nečakane zjavil. Sedel medzi horiacimi troskami ďalšej dediny, v ktorej sa nič nedozvedel.

„Prišiel som ti pomôcť. Na prekvapenie nás oboch.“ Rozhliadal som sa po čmudiacom dreve a obhorených mŕtvolách. Smrad spáleného ľudského mäsa nerozhnal ani vietor, čo sa prehánal okolo nás.

„Nepotrebujem tvoju pomoc. Nie je nič, čo by...“

„Viem, kde je bastard.“ Moje slová okamžite umlčali jeho rozhorčenie.

„Ako?“

Nemusel som mu odpovedať, aby pochopil, že to mu nikdy neprezradím. O mojich slovách ale nepochyboval. Dobre vedel, prečo si ma Maleon vybral za svoju pravú ruku.

„Kde?“ položil ďalšiu otázku cez zaťaté zuby.

„Skôr by ťa mala zaujímať otázka prečo. A čo za to.“

„Čo chceš? A zväž si to dobre,“ vyhrážal sa mi v domnení, že jeho život bude pokračovať pod Maleonovými ochrannými krídlami. A to bol veľmi zlý predpoklad. Jediný dôvod, pre ktorý som tak riskoval, bolo vedomie, že Degor nebude mať príležitosť zradiť ma.

„Niečo veľmi jednoduché. Chcem poznať pravdu. Prečo chce Maleon tak veľmi zabiť bastarda?“

„Si stále po jeho boku a napriek tomu nič nevieš. Maleon ho nechce zabiť. Chce ho nájsť a priviesť ho živého,“ povedal posmešne. Ale na výsmechu mŕtveho muža nezáležalo.

„Prečo?“

„Najprv to miesto, inak sa to nikdy nedozvieš.“

Hoci som mu neveril, Degor riskoval viac než ja. Na rozdiel od neho som vedel, že čarodejník v ten deň zomrie. Či už mojou rukou, alebo rukou bastarda.

„Groňsk,“ odvetil som mu.

„Preto, aby ťa nahradil, ty hlupák,“ boli posledné slová, ktoré vyriekol predtým, než sa premiestnil.

Netrvalo dlho, čo sa Degor ocitol v tej prašivej dedine a celú ju zrovnal so zemou. Sledoval som jeho počínanie až k jednému zo starých dolov, kde naňho čakal bastard. Akoby vedel, že čarodejník tam za ním príde, skôr než sa tak skutočne stalo.

Ukrýval som sa v skalnom výbežku kamenného dolu a pozoroval súboj medzi nimi. Jednak preto, aby som sa postaral o Degorovu smrť, ak tak neurobí bastard. A tiež preto, aby som na vlastné oči videl, čo všetko bastard dokáže. Bolo to naozaj skvostné predstavenie. Také, aké sa dalo očakávať len od niekoho, ako sme my. Bez ohľadu na to, na ktorej strane sme stáli, obaja sme boli zabijaci, ktorí mali na svedomí stovky, ak nie tisíce životov.

„Kto to bol ten Gedeon?“ zahnal som zvyšok spomienok a pozrel na Maleona. Neuniklo mi, že od prvej chvíle, čo toho ryšavca zahliadol v tábore, rozsvietili sa mu v očiach známe plamienky víťazstva.

„Slepec. Bol to slepec,“ odpovedal mi bez skutočnej odpovede. Chcel som mu položiť ďalšiu otázku, keď nás vyrušila mladá čarodejníca z Cechu.

„Prišla správa,“ sklonila pred nami hlavu. „Pre vás,“ vystrela ku mne ruku s drobným zvitkom, nie väčším, aké ľudia posielajú pripevnené k nohám vtákov. Ihneď som ho rozbalil a začítal sa. Potom som pozrel na Maleona. Hoci nedal najavo, že ho obsah správy zaujíma, poznal som pravdu.

„Uvbar,“ ukojil som jeho skrývanú zvedavosť. „Máme prvé dieťa. Živé.“ Len som dúfal, že nebude žiť pridlho. Aj keby som ho mal vlastnoručne zabiť.

„Výborne. Chod' tam a všetko priprav. Onedlho sa k tebe pripojím. Chcem to vidieť na vlastné oči,“ odvetil, zjavne spokojný s vývojom udalostí.

„Ako si praješ. Ešte jedna vec. Prečo si nechal nažive toho elfa?“ Nedávalo mi zmysel, prečo mu daroval život. Taros nikdy nikoho nenechal nažive, nebol na to dôvod.

„Preto, aby spieval o našich činoch na tých správnych miestach. Nikto nevie opísať hrôzy udalostí tak dobre, ako ten, čo ich sám prežil,“ usmial sa kútikom úst a odkráčal do lesa.

Do Uvbaru som sa premiestnil okamžite. Nemohol som si dovoliť strácať čas. Nie po tom, ako sa celé vedenie Uvbaru zmenilo práve mojou zásluhou. Nechcel som riskovať, že Maleon odhalí, akú úlohu som v tom zohral. Ocitol som sa na streche jednej z dvoch veží tej hadej nory. Bol slnečný deň a na hradbách nebolo živej duše. Všetci trpaslíci zaliezli do tmy hradu a jeho podzemia. No ja som vedel, že jednému z nich svetlo nevadí. Jeden z nich v skutočnosti nebol trpaslík.

Stalo sa to, keď Larniu, chulaksu čakajúcu v Daprogu, vylákali vlastná pýcha a nedočkavosť. Posmelená falošnými zvestami, ktoré som rozšíril, vyšla zo svojho úkrytu. Jej kroky smerovali priamo do Uvbaru, kde zabila Belrotha – kráľa trpaslíkov z kráľovstva Roth, ktoré sa rozkladalo v podzemí pohoria Tarvys. Práve Belrothovi bolo zverené párenie veľkronov s ľudskými ženami, ktoré sa mu – pre jeho vlastnú smolu – nepodarilo doviest' do úspešného konca. Po jeho smrti povstali dvaja vodcovia, ktorí ho mohli nahradiť.

Jedným z nich bol Hodlach, ktorý nepochádzal z Rothu, ale z kráľovstva Lach v Čiernej zemi. Ako Molachov poddaný bol zároveň poddaným jedného z Maleonových šiestich veliteľov a jediného trpaslíka na svete, ktorý ovládal Gorlackov.

Na vedenie Uvbaru si ako ďalší nárokoval trpaslík Norroth, Belrothov bratranec – ako som sa neskôr dozvedel.

Dalo by sa povedať, že Norroth bol právoplatným dedičom klanu. Jeho stúpencov, oddaných svojmu rodu a histórii, zaslepovala práve klanová hrdosť. Hodlach bol cudzincom a jeho nasledovateľov preto označovali za zradcov vlastnej krvi. Podľa mňa ale patrili k tým múdrejším. Namiesto dedičného práva nasledovali právo silnejšieho. Čo bol jediný zákon, ktorý Taros skutočne uznával. Aj keď Hodlach v skutočnosti nebol tým silnejším, Molach rozhodne áno.

Tento svár bolo treba rýchlo ukončiť. Najlepšie tak, aby boli všetci spokojní. Jediné, čo mali tieto dve rozhašterené skupiny spoločné, bola túžba po krvi Belrothovho vraha. No chulaksu som potreboval udržať pri živote pre svoje vlastné plány. A tak mi život, osud či ký fras postavil do cesty ďalší problém. Život ma však naučil čeliť prekážkam, vnímať ich ako

výzvu, ktorá ma posunie vpred. A to bolo dobre. Nenapredovať znamenalo v mojom svete istú smrť.

Riešenie nakoniec nebolo také zložité, ako som sa nazdával. Norroth sa stal kráľom svojho klanu, teda tej polovice, ktorá mu zostala verná. Aby ho znovu postavil na nohy, umožnil som mu vrátiť sa naspäť do svojej domoviny v Tarvyse, kde mal upevniť svoju moc. S hrdosťou hodnou skutočného kráľa zmizol v podzemí. Hodlach zostal veliť v Uvbare trpaslíkom, ktorí sa priklonili na jeho stranu. A Larnia, tá padla za obeť vlastným chybám. Trpaslíci ju priviazali ku kolu a upálili zaživa. Nezostalo po nej nič než kosti. To bola verzia, ktorú poznali Maleon, Molach aj Faraina, ďalšia Maleonova veliteľka a zároveň jedna z chuláks. Existovali stovky očitých svedkov, no pravdu sme poznali len traja.

Bol to Hodlach, kto navrhol chulaksu upáliť, a to z dobrých dôvodov, medzi ktoré patrilo, že som mu tak prikázal. Aby som vyhovel trpaslíkom a ich túžbe po pomste, poprava sa konala v noci. Tým som si zaistil viac než dostatok svedkov a oslepujúca žiara ohňa sa postarala o to, že ani jeden z nich vlastne nič nevidel.

Kôl zapichli hlboko do zeme na nádvorí. Potom nanosili drevo a suché konáre z okolitých lesov. Navrch pridali vyschnuté ihličie, aby sa oheň rozhorel bez väčších problémov. Mohol som ho síce poľahky zapáliť aj bez toho, ale nechcel som im do toho zasahovať. Aspoň na oko. Celý ten počin som sledoval z veže, aby som nevzbudil ani najmenšie zrnko pochybností.

Chulaksu dovliekli spútanú khohlavskými okovami, za hlasného zavíjania velkronov, ktoré sa ozývalo z lesov aj z podzemia. Larnia sa bránila, vrieskala, trhala sa, ako len vládala a neprestala, ani keď ju priviazali. Pľula do všetkých strán a preklínala každého vrátane mňa. Svoju rolu zvládla dokonale. Nečudo, celá jej rasa prežívala len vďaka schopnosti predstierať, že sú niekým alebo niečím iným.

Na nádvorie a hradby tú noc vyliezli všetci trpaslíci, ktorí sa nachádzali v Uvbare. Hodlach a Norroth držali v rukách pochodne a naraz ich hodili na kopy dreva pri Larniiných nohách. Plameň sa rozhorel okamžite. A horel žiarivo a dlho. O to som sa postaral.

Trpaslíci s bolesťou odvracali oči od oslepujúceho divadla. Ich citlivý zrak bol ich najväčšou slabinou. V ostrom svetle nevideli viac než machule bez tvaru. Nemohli preto postrehnúť, ako Larnia zhodila khohlavské okovy, od ktorých jej dal Hodlach kľúč. Ani to, ako sa premenila na drobného škriatka a schovala sa u Hodlacha, ktorý stál tak blízko plameňov, až mu obhorela topánka. Ako dôkaz im stačili kosti, ktoré Hodlach šikovne nastrčil ešte pri vršení dreva a ihličia. Žiaľ, nemali možnosť poriadne si obzrieť, ako také pozostatky chulaksy vlastne

vyzerajú. Len čo plamene vyhasli, na dvor priskočilo niekoľko veľkronov, ktorí ich odniesli do lesa. Svorka príšer ostala svojej panej nadovšetko verná, a to aj po jej smrti.

Onedlho nato začali do Uvbaru prichádzať ďalší trpaslíci z Tarosu a Avaliru. Bol medzi nimi aj Rianal, ktorého si Hodlach vybral za svojho pomocníka.

„Čo ťa k nám privádza?“ vytrhol ma zo zamyslenia hrubý hlas. Chulaksa sa na mňa usmiala, akoby mala stále telo krásnej mladej južanky a nie podobu zavalitého trpaslíka s bradou až po pupok.

„Dostal som tvoju správu. Kde je Hodlach?“

„V podzemí. Ako všetci. Slniečko im neprospieva.“ Našpúlila ústa, čo na tvári trpasličieho bojovníka vyzeralo, akoby sa chystal vyvrátiť pivo z predošlého dňa.

„Poslal ma po teba. Všetci vycítili tvoju prítomnosť. Nemôžem sa tu prídlho zdržiavať, ak to nemá byť podozrivé. Bude lepšie, ak pôjdeme dnu.“

„Zaved' ma k Hodlachovi a potom sa strat' čo najhlbšie v podzemí. Maleon je na ceste sem,“ varoval som ju, hoci som si bol istý, že nestihne prísť skôr, než zapadne slnko.

Hodlach ma uvítal len ľahkým kývnutím, aby nespochybnil trpasličiu hrdosť, ktorá im bránila pred kýmkoľvek skloniť hlavu. Bez zbytočných slov ma viedol do podzemia tmavými spletitými cestami, na ktorých sa vyznali len oni sami. Larnia zmizla a ja som dúfal, že dosť hlboko na to, aby sa Maleonovi nepriplietla do cesty.

Kráčali sme dlho a klesali stále hlbšie a hlbšie, kým sme zastavili pred železnými vrátami zapustenými v kameni na konci prázdneho tunela. Hodlach na mňa pozrel, zvrátil obočie a potom odomkol zložitým železným kľúčom, ktorý mu visel okolo krku. Dvere sa so škripaním otvorili a odhalili vnútro tmavej cely. Ani jeden z nás nepotreboval svetlo, aby videl, čo sa tam skrýva, pripútané o stenu.

„Čo je to, došlaka, zač? Povedal si, že sa narodilo pred tromi dňami.“ Stvorenie predo mnou bolo dospelé a plné sily.

„Rastú rýchlo. Ak majú dosť potravy,“ prehovoril Hodlach s obavami v hlase. Hľadel som na to, čo vzniklo zo spojenia, o ktoré sa tu trpaslíci snažili už viac než päť rokov. Predo mnou sa hrbil démon. Ani človek, ani veľkron. To najhoršie z oboch. Stálo to vzpriamene, ale chrbát malo nahrbený, ruky prídlhé, namiesto nechtov pazúre. Na prikrátkom krku sedela hlava s umrlčou tvárou. Holú lebku pokrývala biela koža s tmavými kruhmi pod očami. Takmer ľudské ústa boli zdeformované chrupom plným tesákov, aké mali veľkroni.

„Čo to žerie? Len živé mäso ako veľkroni?“

„Nie. Nežerie to nič. Len pije.“ Hodlach nahlas preglgol znechutenie, až potom pokračoval. „Pijú krv. Tak ako veľkroni, len zo živých. Ihneď, ako sa vyškríabal z tela svojej

matky, skočil jej po krku. Roztrhal ho na franforce a vypil z nej všetku krv. Rástol okamžite. Dali sme mu ďalšiu ženu a on znovu narástol. Jeho rast sa zastavil, až keď dosiahol plnú silu. Akonáhle nemá dostatok potravy, začína rýchlo chradnúť, ale nestarne. Vôbec to nestarne.“

„Dokáže vnímať?“

„Aj veľkroni dokážu vnímať. Ale áno, viem, na čo sa pýtaš, čarodejník. Nedokáže rozprávať, ale slovám rozumie, aspoň základným pokynom. Ovládať to je ale ťažšie, než ovládať veľkrona. Rianal povedal, že je to vnímavejšie. Nie múdre, ale nechce sa to podriaďovať,“ informoval ma aj o chulaksiných vedomostiach.

„Nie. To nie je. Zatiaľ,“ odvetil som mu a bol si istý, že Maleonove plány tu ešte ani zďaleka nekončili. Pristúpil som bližšie k tomu stvoreniu, k tej nešťastnej existencii krčiacej sa v tme chladnej cely.

„Aký z teba bude úžitok?“ spýtal som sa sám seba.

„Vytvárame tu novú rasu, Druon. Silnú a odolnú.“ Maleonov hlas zaznel spoza môjho chrbta. Bol tu. Prirýchlo aj na elfa.

„Hráme sa na bohov?“ spýtal som sa ho a otočil sa mu čelom.

„Nie. Nehráme sa na nich. My ich vytvárame,“ prehovoril a vošiel za mnou hlbšie do cely.

„Ako ich chceš nazvať? Túto novú rasu?“

„Vypustíme ich medzi ľudí, nech im dajú meno oni. Koniec koncov sú to ľudia, komu budú vládnuť. Ale ešte nie je čas. Toto je len začiatok, Druon. Spárimo to s ďalšou ženou. A ich potomka s ďalšou. Až kým nebudú čo najbližšie ľudskej podobe bez toho, aby stratili priveľa na sile. Keď dosiahnu svoju dokonalosť, budú sa páriť už len medzi sebou, aby sa ich krv viac nemiešala a neoslabovala.“

„Budú nesmrteľní?“

„Áno. Kým budú mať dostatok potravy a niekto ich nezabije. Inak budú môcť žiť naveky. Až do skonania sveta. Každý existencia má svoj trest. Toto bude ten ich.“